

Arbejdsopgaver til Grønland og den danske forbindelse

Danmark har tætte historiske forbindelser til Grønland, og i dag er Grønland fortsat en del af det danske rigsfællesskab. På de næste sider kan du finde opgaver, der handler om netop det.

Opgaverne er inddelt i fire emner, som I kan læse mere om i den virtuelle "Logbog":
<http://historiedysten.dk/logbogen/7-9/>:

1. Grønland
2. Mission
3. Handel
4. Ekspedition

Indledende øvelse: Hvad ved I allerede?

Før I går i gang med at arbejde med Historiedystens materiale, skal I sammen undersøge, hvor meget I allerede ved. Lav et stort mindmap. Skriv alt, hvad I kan komme på om:

- Grønland
- Grønlands forbindelse til Danmark

Tal om, hvad det er, I har skrevet. Når I har arbejdet med Historiedystens materiale og er klar til runde 1, kan I udvide mindmappen med alt det nye, I har fundet ud af.

Emne 1: Grønland

A) Brug "Logbogen" til at udfylde skemaet for Grønland. Suppler med informationer om Danmark fra bøger eller internettet. Se for eksempel her:

www.denstoredanske.dk/Danmarks_geografi_og_historie/Danmarks_geografi/Danmark_generelt/Danmark.

	Grønland	Danmark
Lokalt navn		
Navnet betyder		
Areal		
Indbyggertal (2015)		
Hovedstad		
Parlament		
Nationaldag (dato)		
Navn på flag		
Flagets motiv og betydning		

B) Find oplysninger om hjemmestyret og selvstyre i "Logbogen". Diskuter forskellen på de to. Kom fx ind på, hvilken status Grønland har i forhold til Danmark. Hvad bestemmes i Grønland? Hvilke områder har Danmark stadig ansvaret for? Hvilken status har grønlænderne og det grønlandske sprog? Skriv det ned i hver sin kolonne. I kan skrive lovens navn, hvornår den er trådt i kraft, hvilke områder Grønland har ansvar for, og hvordan det grønlandske folk og sprog beskrives.

Suppler eventuelt med en søgning på nettet. I finder hjemmestyreløven her:

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=87176

og selvstyreloven her:

www.stm.dk/multimedia/selvstyreloven.pdf

Emne 2: Mission

I 1718 fik Hans Egede Frederik 4.s tilladelse til at rejse til Grønland, og i 1721 ankom Hans Egede og hans familie til Grønland.

A) Gå på opdagelse i "Logbogen", og undersøg Hans Egedes missionsarbejde. Hvad skulle der ifølge Hans Egede til, for at missionsarbejdet lykkedes?

Det var ikke kun Hans Egede, der missionerede på Grønland. I 1733 fik Egede selskab af den herrnhutiske mission.

B) Læs teksten om herrnhuterne her, og diskuter forskelle imellem herrnhuternes og Hans Egedes måde at missionere. Hvad er fx vigtigt at lære? Hvor skal man bo?

Den herrnhutiske mission blev indledt i Grønland i 1733. Tre udsendinge kom for at hjælpe med at omvende grønlanderne til kristendommen, men Hans Egede var ikke særlig begejstret for deres hjælp, og de begyndte snart at missionere efter deres egne retningslinjer. For herrnhuterne var det vigtigt at gribe hjerter, ikke hjerner. Det var den indre tro på Gud, der var vigtig - ikke om man kunne sin bibelhistorie. Derfor var gudstjenesterne følelsesladede med musik der kunne styrke troen. For at holde troen betonende herrnhuterne, at man hyppigt skulle være sammen. Derfor skulle medlemmer af de herrnhutiske menigheder helst være bosat i missionsstationer eller meget tæt på.

Emne 3: Handel

Ud over Hans Egedes mission var handel en vigtig årsag til interessen for Grønland.

A) Gå igen på opdagelse i "Logbogen", og lav med inspiration herfra tre-fem statusopdateringer. Statusopdateringerne skal være skrevet af Det Bergen Grønlandske Compagnie, og af opdateringerne skal det bl.a. fremgå:

- Hvad kompagniet skulle i Grønland
- Hvilke varer man var interesseret i
- Hvorfor kompagniet måtte give op efter kun 5 år

Præsenter jeres statusopdateringer for hinanden, og diskuter, hvad I har lagt væk på.

B) Læs Christian 6.s udkast til et åbent brev. Christian 6. udtrykker sin vrede over tre forhold. Hvilke?

1. 2. 3.

Hvilke tre ting, lover han at sende, hvis der bliver bragt orden i forholdene?

1. 2. 3.

C) Forestil jer, at I har gjort netop det, Christian 6. er sur over. Hvordan vil I reagere på hans vrede? Skriv et modsvar, hvor I fx kommer ind på, hvorfor I handler med hollænderne.

D) Som et svar på problemerne oprettede man Den Kongelige Grønlandske Handel (KGH), der fik monopol på al handel i og med Grønland. Gå på opdagelse i "Logbogen" og se om du kan finde ud af, hvad det betyder, og hvad KGH's opgave var? Gå sammen i grupper, og lav en reklame med både tekst og billeder, der fortæller om KGH's aktiviteter: Hvad er KGH? Hvad sørgede de for? I hvilken periode?

Emne 4: Ekspedition

I starten af 1900-tallet drog en række danskledede ekspeditioner over indlandsisen. Målet var blandt andet at samle viden om Grønlands mennesker og natur.

A) Brug "Logbogen" til at skabe overblik over tre af ekspeditionerne: Den Litterære Ekspedition, Danmarks-ekspeditionen og Den 5. Thuleekspedition. Sæt det eventuelt op i et skema (år, arrangør/leder, formål, betydning, kendetegn). Suppler gerne med en søgning på internettet og i bøger. Diskuter forskelle og ligheder mellem ekspeditionerne.

B) Find Jørgen Brønlunds statusopdatering fra 1907 og Ludvig Mylius-Erichsens digt *Snestorm* i "Logbogen". Sammenlign de to tekster.

- Hvilke teksttyper er tale om?
- Hvor og hvornår er teksterne skrevet?
- Hvad er budskabet?
- Hvordan hænger budskabet sammen med tekstens type?

Diskuter, hvad de to tekster fortæller om forholdene på en ekspedition. Inddrag gerne billeder fra "Logbogen" i jeres diskussion. Hvad sker der efterfølgende med Ludvig Mylius-Erichsen og Jørgen Brønlund?

C) Gå ind på Knud Rasmussens profil, undersøg hvem han var og læs digtet "Det er Knud, som er død" skrevet af vennen og digter Tom Kristensen. I kan også læse digtet højt enten i klassen eller i grupper. Noter, hvis der er ord og begreber, du ikke forstår. Tal sammen to og to om et bud på ordenes betydning. Diskuter herefter, hvad digtet handler om, og tal om:

- Hvordan er stemningen i digtet?
- Hvilke virkemidler benytter Tom Kristensen for at fremme denne stemning?
- Hvilke elementer fra Grønland og andre arktiske egne inddrager Tom Kristensen i digtet? Hvilken virkning har det?
- Hvordan påvirker det jeres opfattelse af Grønland og af Knud Rasmussen?

D) I 2014 satte bandet Minds of 99 lyd på Tom Kristensens digt. Find musikvideoen på internettet og skriv noter undervejs. Hvad lægger du mærke til? Hvilke indtryk får du? Hvordan kommer digtets indhold frem i musikken – bliver budskabet stærkere eller svagere? Sammenlign jeres noter med hinanden, og diskuter videoens budskab. Hvad vil den fortælle?